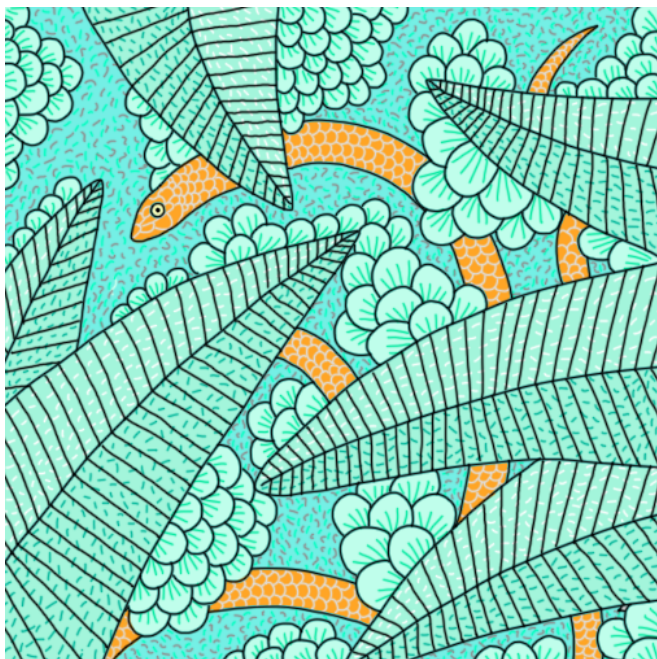

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

WAŻ się zwęza i zwęza...

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

...„a jak się całkiem zwęzi, to już jest koniec węza” – pamiętacie wierszyk Wandy Chotomskiej „Taniec z węzem”? Jednak WAŻ nie nazywa się tak dlatego, że się zwęza, ani też słowo ZWĘŻAĆ SIĘ nie powstało od nazwy węza. Oba określenia są bardzo, bardzo stare: WAŻ to prasłowiańskie, właściwe wszystkim Słowianom, występujące w różnych wersjach fonicznych i graficznych we wszystkich językach indoeuropejskich. Praindoeuropejski pień miał postać *angʷ(h)i- i jest najlepiej widoczny w łacińskiej nazwie węza: anguis. Rozwój samogłosek i przekształcenia spółgłosek sprawiły, że w prasłowiańszczyźnie pień *angʷ(h)i- przyjął postać *ožь, której bezpośrednim kontynuantem jest polski WAŻ. Natomiast czasownik ZWĘŻAĆ SIĘ został utworzony od przymiotnika WAŹKI (dawniej pisało się: wążki), bo ZWĘŻAĆ SIĘ to ‘stawać się coraz węższym’. Przymiotnik WAŹKI to słowo równie stare jak rzeczownik WAŻ, podobnie jak on mające swego prasłowiańskiego – a jeszcze wcześniej praindoeuropejskiego – przodka (wążki < wążki < psł. *ožькъ < pie. *angʰ-ǵ-).